

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ТА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ЗАСАДИ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

УДК 615.46: 614.88:616-083.98

<https://doi.org/10.24959/sphhcj.24.341>

Р. В. САГАЙДАК-НІКІТЮК, П. А. СТІБИШ

Інститут підвищення кваліфікації спеціалістів фармації
Національного фармацевтичного університету
Міністерства охорони здоров'я України, м. Харків

ДОСЛІДЖЕННЯ СКЛАДУ АПТЕЧКИ МЕДИЧНОЇ, ЯКОЮ УКОМПЛЕКТОВАНІ АВТОМОБІЛІ ДОРОЖНЬОЇ ПАТРУЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ

Мета – дослідження складу аптечок медичних, якими укомплектовані авто дорожньої патрульної поліції.

Матеріали та методи: використовували методи аналізу, синтезу, логічний, узагальнення, контент-аналізу для вивчення складу аптечок медичних та експертного опитування. Експертний метод застосовували для визначення актуальності досліджуваної проблематики та думок поліцейських стосовно складу аптечок медичних (АМ), призначених для поліцейських. Респондентами виступали поліцейські з Харківської, Полтавської та Київської областей. Загальна кількість респондентів – 51 особа. Мінімальну кількість експертів, які брали участь в опитуванні, визначали з урахуванням гранично допустимої відносної похибки. Достовірність отриманих даних обґрунтована репрезентативністю вибірок, необхідний обсяг яких визначали з допустимою похибкою 5 %. Відповідно до розрахованого коефіцієнта конкордації та визначеного χ^2 -критерію думки експертів збіжні.

Результати дослідження. Вивчення думок опитаних респондентів свідчить про необхідність наявності АМ для поліцейських (92,7 % відповідей) та укомплектування патрульних поліцейських АМ (70 % відповідей). На думку 93,8 % опитаних поліцейських, наявні АМ не відповідають вимогам як вітчизняних, так і світових стандартів. Вивчено види АМ, якими оснащені поліцейські відповідно до наказу МВС України від 20.05.2016 р. № 396: АМ індивідуальна та АМ для підрозділів патрульної поліції. За порівняльним аналізом складу АМ поліцейських Великої Британії, США та України встановлено значні відмінності в їх складі.

Висновки. Досліджено динаміку дорожньо-транспортних пригод (ДТП) з постраждалими та загиблими на автодорогах України. Проведене опитування поліцейських дозволило зробити висновки, що АМ для поліцейських потребують удосконалення з урахуванням сучасних вимог і тенденцій стосовно надання першої долікарської допомоги (ПДД). Вивчено види АМ для підрозділів Національної поліції України та їх склад. Порівняно склад АМ поліцейських різних країн.

Ключові слова: аптечка медична; медичні вироби; лікарські засоби; фармацевтична допомога; поліцейські; дорожньо-транспортні пригоди.

R. V. SAHAIDAK-NIKITIUK, P. A. STIBYSH

*Institute for Advanced Training of Pharmacy Specialists of the National University
of Pharmacy of the Ministry of Health of Ukraine*

THE STUDY OF THE COMPOSITION OF THE MEDICAL FIRST-AID KIT THAT ROAD PATROL POLICE VEHICLES ARE EQUIPPED WITH

Aim. To study the composition of the medical first-aid kit that road patrol police vehicles are equipped with.

Materials and methods. In the course of the research, the methods of analysis, synthesis, logical, generalization, and content analysis were used to study the composition of medical first-aid kits and expert survey. The expert method was used to determine the relevance of the problem under study and the opinions of the police officers regarding the composition of medical first-aid kits intended for police officers. Respondents were police officers from Kharkiv, Poltava and Kyiv regions. The total number of respondents was 51 people. The minimum number of experts who participated in the survey was determined taking into account the maximum permissible relative error. The reliability of the data obtained was substantiated

by the representativeness of the samples, their required volume was determined with a permissible error of 5 %. According to the calculated concordance coefficient and the χ^2 -criterion determined, there was a consensus in the opinion of experts.

Results. The study of the opinions of the respondents indicates the need for a medical first-aid kit for police officers (92.7 % of responses) and the state of staffing patrol policemen with first-aid kits (70 % of responses). According to 93.8 % of the surveyed policemen, the available medical first-aid kits do not meet the requirements of both domestic and international standards. The types of medical first-aid kits that police officers are equipped with in accordance with the Order of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine No. 396 of 20.05.2016 – Individual medical first-aid kit and Medical first-aid kit for patrol police units – have been studied. A comparative analysis of the composition of medical first-aid kits of police officers of Great Britain, the USA and Ukraine has been performed, and significant differences in their composition have been determined.

Conclusions. The dynamics of traffic accidents with injured and dead people on the highways of Ukraine has been studied. The survey of police officers conducted has allowed us to conclude that medical first-aid kits for police officers need to be improved, taking into account modern requirements and trends in first aid provision. The types of medical first-aid kits for units of the National Police of Ukraine and their composition have been studied. The composition of medical first-aid kits of police officers of different countries has been compared.

Key words: medical first-aid kit; medical products; drugs; pharmaceutical care; police officers; traffic accidents.

Постанова проблеми. Травматизм є медико-соціальною проблемою в усьому світі, оскільки має складну та багатогранну структуру. Одним з особливих видів травм виступають дорожньо-транспортні травми.

За даними Патрульної поліції України [1], в Україні щороку в дорожньо-транспортних пригодах (ДТП) гине понад 3 тис. осіб, а кількість постраждалих становить приблизно 30 тис. осіб. (рис. 1). Згідно з даними дослідження Моторного (транспортного) страхового бюро України [2], з-поміж європейських країн Україна посідає шосте місце за рівнем смертності в ДТП (9,1 осіб на 100 000 населення).

Варто зазначити, що у багатьох ДТП виникає необхідність термінового надання постраждалому першої домедичної допомоги

(ПДД). Так, відомо багато випадків, коли людина загинула внаслідок відсутності в автомобілі лікарських засобів чи медичних виробів, наприклад, нітрогліцерину, джгута кровоспинного, бинтів тощо, а також унаслідок неправильного та несвоєчасного надання ПДД постраждалим.

Отже, одним зі шляхів зниження наслідків травматизму є надання ПДД силами очевидців події (водіїв, рятувальників, представників дорожньої поліції та інших осіб, які опинилися на місці події). Удосконалення системи надання ПДД відповідно до сучасної концепції потребує формування та постійного удосконалення його нормативно-правового забезпечення; навчання учасників навичкам надання ПДД та оснащення їх засобами для її надання.

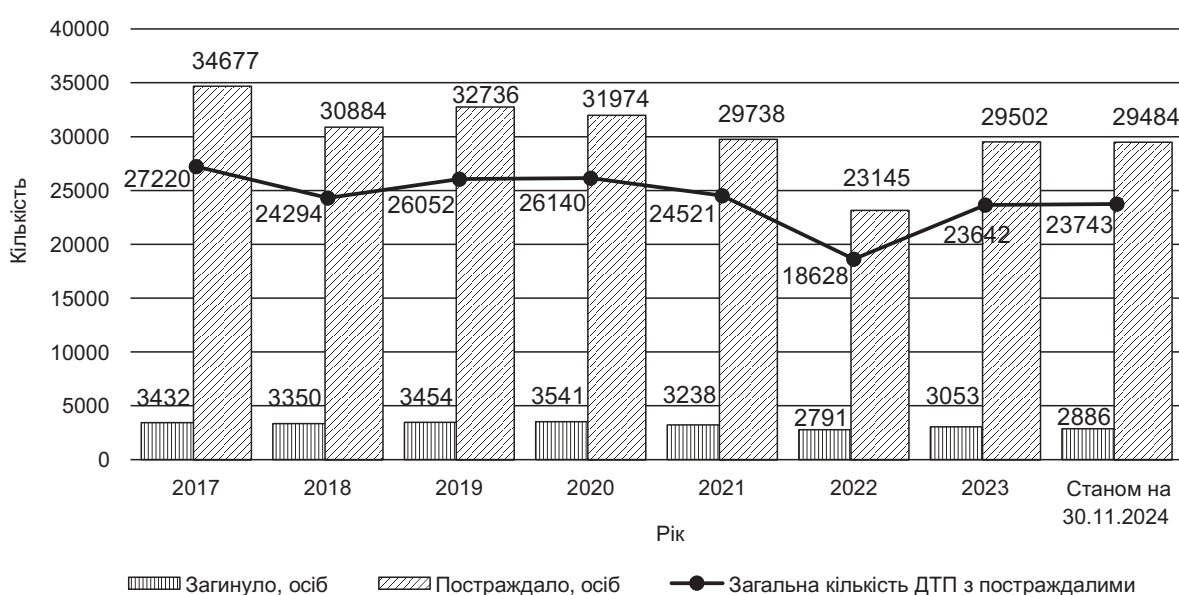

Рис. 1. Динаміка ДТП з постраждалими та загиблими на автодорогах України

Здебільшого першими на місце аварії прибувають представники дорожньої поліції, яка була сформована відповідно до Стратегії воєнної безпеки України [3]. Завданням дорожньої патрульної поліції є забезпечення безпеки дорожнього руху на вулицях міст і на трасах міжнародного та національного значення, організація контролю за дотриманням законодавчих актів стосовно дорожнього руху.

Це і зумовлює необхідність дослідження складу аптечки медичної (АМ) поліцейських.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Низку публікацій стосовно досліджуваної проблематики присвячено вивченню складу АМ для автомобілів – праці Р. В. Сагайдак-Нікітюк [4, 5], К. В. Семенченко; складу АМ для рятувальників – праці П. В. Олійника, С. Т. Омельчука [6], В. Г. Аветисяна, Ю. Н. Сенчихіна, С. В. Кулакова, Ю. А. Куліша, В. В. Тригуба [7] та багато інших.

Мета дослідження. Метою статті є дослідження складу АМ, якими укомплектовані авто дорожньої патрульної поліції.

У процесі дослідження використовувалися методи аналізу, синтезу, логічний, узагальнення, контент-аналізу для вивчення складу АМ та експертного опитування. Експертний метод застосовувався для визначення актуальності досліджуваної проблематики та думок поліцейський стосовно складу АМ, призначених для поліцейських. Респондентами виступали поліцейські з Харківської (49 % респондентів), Полтавської (37 % респондентів) та Київської (14 % респондентів) областей. Загальна кількість респондентів – 51 особа. Середній стаж роботи – 5 років. Усі респонденти (100 % опитаних) мають вищу освіту. Мінімальна кількість експертів, які брали участь в опитуванні, визначалась з урахуванням гранично допустимої відносної похибки. Достовірність отриманих даних обґрунтована репрезентативністю вибірок, необхідний обсяг яких визначався з допустимою похибкою 5 %. Відповідно до розрахованого коефіцієнта конкордації ($W_{\text{розр.}} = 0,79$) та визначеного χ^2 -критерію (χ^2 -розр. = 73,18 χ^2 -табл. = 68,683) думки експертів збіжні.

Викладення основного матеріалу дослідження. Загальновідомо, що, якщо трапилась ДТП, то важливим є застосування

правила «золотого часу», оскільки своєчасне надання ПДД і відповідне фармацевтичне забезпечення може зупинити розвиток патологічних змін в організмі постраждалих і їх загибель, що визначає високу пріоритетність надання допомоги постражданим у перші хвилини після отримання ними травми. Важливість фактора часу характеризується тим, що в осіб, які отримали ПДД протягом 30 хвилин після травми, ускладнення виникають у 2 рази рідше, ніж в осіб, яким цей вид допомоги було надано пізніше за вказаний термін [8]. Наприклад, у Франції 60 % постраждалих у ДТП гинуть протягом перших 100 хвилин. А, за даними ВООЗ [9], 20 зі 100 загиблих унаслідок нещасних випадків могли бути врятовані, якби їм своєчасно надали медичну допомогу.

На думку опитаних поліцейських (92,7 % респондентів), у транспортному засобі патрульної поліції має бути АМ або медична сумка (рис. 2а), але сьогодні в наявності це медичне оснащення є лише у 62,3 % екіпажів (рис. 2б).

Водночас, на думку більшості опитаних поліцейських (93,8 % респондентів), наявні АМ не відповідають вимогам як вітчизняних, так і світових стандартів. Варто зазначити, що деякі стандартні засоби, якими укомплектовані авто патрульної поліції, далекі від ідеалу. Так, часто виникає потреба у вільному доступі до рани, тобто у необхідності зняття з постраждалого одягу, що зумовлює його розрізання. Але ножиці, наявні в аптечці, згинаються, що не дозволяє розрізати тканину, бинт тощо (97,2 % респондентів). Подібна ситуація спостерігається і з джгутами для зупинки кровотечі, які є надто тонкими і під час накладання на рану рвуться (91,4 % респондентів). Рукавички, якими укомплектовані аптечки, малі за розміром і їх складно надягти (88,3 % респондентів) (рис. 3) [10, 11].

Відповідно до наказу МВС України від 20.05.2016 р. № 396 «Про затвердження норм належності медичного забезпечення для підрозділів Національної поліції» [12, 13] існують два види АМ для підрозділів Національної поліції України: АМ індивідуальна та АМ для підрозділів патрульної поліції.

Порівняльний аналіз складу досліджуваних аптечок наведено в табл. 1.

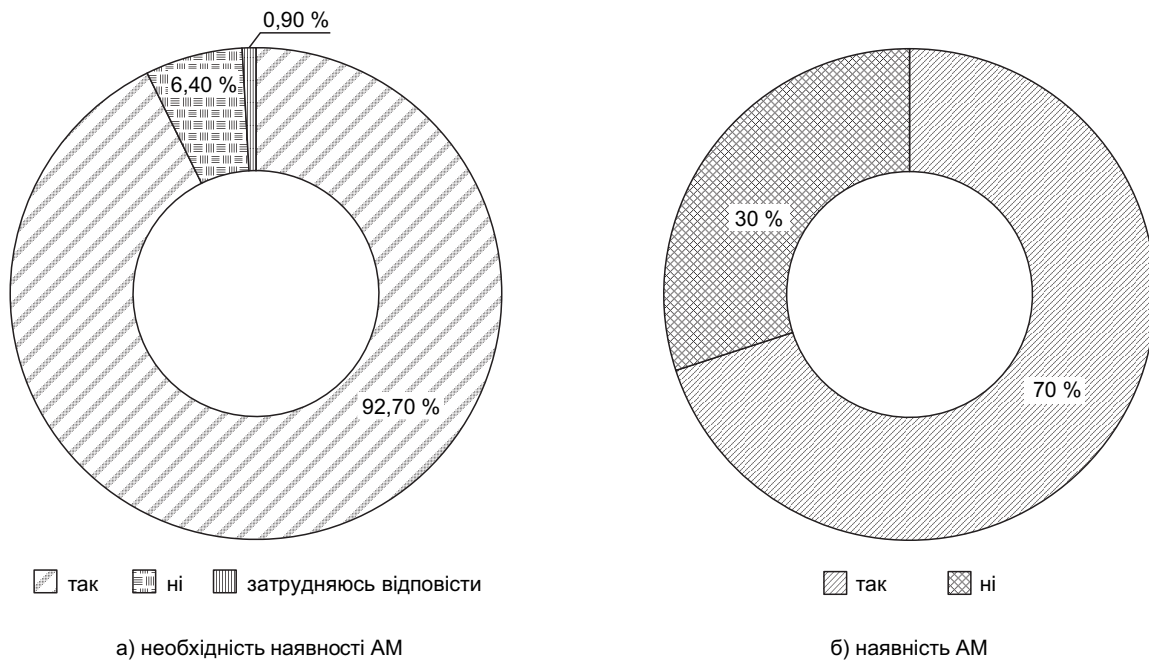

Рис. 2. Думки опитаних поліцейських стосовно комплектування екіпажів АМ

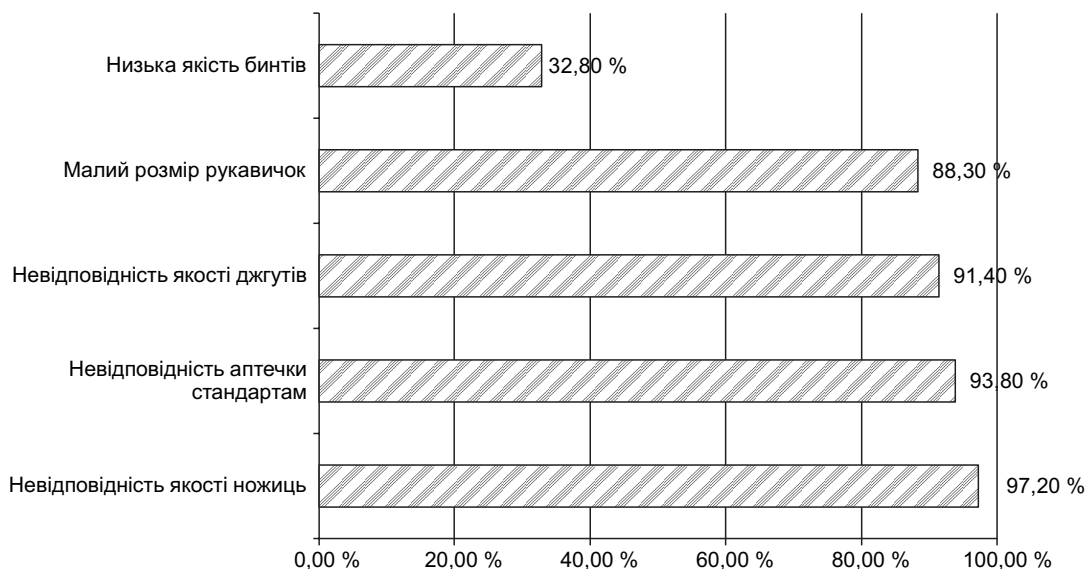

Рис. 3. Думки поліцейських стосовно складу АМ, визначені на підставі проведеного анкетування

Як видно, зазначені АМ значно відрізняються одна від одної. Головною відмінністю АМ автомобільної для підрозділів патрульної поліції є наявність лікарських засобів; відрізняється й асортимент перев'язувальних матеріалів, інших медичних виробів і тари та іншого майна.

Варто відзначити значні відмінності в комплектуванні АМ поліцейських у різних країнах. Як приклад у табл. 2 наведено АМ Великої Британії та США [14]. Так, у Великій

Британії до складу АМ поліцейських входять пов'язки (велика, середня, трикутна, липка, стерильна волога, проти опіків), пластири, нітрилові рукавички, захисний екран, ножиці та ковдра з фольги. У США травматичні набори для патрульних авто оснащені АМ, до складу яких входять турнікет, марля, пов'язка (різних розмірів та протиопікова), упаковка вентиляційного ущільнювача, бинти (тканинні, еластичні, трикутний), ножиці, щиток для очей,

Таблиця 1

**ПОРІВНЯННЯ СКЛАДУ МЕДИЧНИХ ВИРОБІВ ТА ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ
ДЛЯ ПІДРОЗДІЛІВ ПАТРУЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ Й ОКРЕМОГО ПОЛІЦЕЙСЬКОГО**

Лікарські засоби, медичні вироби	Склад	
	АМ індивідуальна	АМ для підрозділів патрульної поліції
<i>Лікарські засоби</i>		
Розчин антисептичний для зовнішнього застосування на спиртовій основі (спрей для антисептичного оброблення рук)		+
Хлоргексидину біглюконату розчин водний 0,05 %		+
Налоксон (спрей назальний)		+
<i>Перев'язувальні засоби, лейкопластирі</i>		
Пакет перев'язувальний індивідуальний стерильний з еластичним компресійним компонентом першої допомоги із захисною вологостійкою оболонкою	+	
Лейкопластир катушковий медичний	+	+
Лейкопластир бактерицидний медичний	+	+
Засіб для зупинки кровотечі хімічний (бинт кровоспинний тампонувальний з гемостатичним засобом)	+	
Плівка з одностороннім клапаном для штучної вентиляції легень на поліетиленовій основі	+	+
Оклюдійна торакальна пов'язка (наліпка) з клапаном (або без клапана) (на гелевій основі)	+	
Бинт марлевий стерильний завдовжки 7 м, завширшки 14 см		+
Бинт марлевий стерильний завдовжки 5 м, завширшки 10 см		+
Бинт еластичний завдовжки 5 м, завширшки 10 см		+
Бинт еластичний завдовжки 3 м, завширшки 8 см		+
Серветки стерильні марлеві з антисептиком для очищення непошкодженої шкіри		+
Серветки стерильні марлеві (не менше ніж 60x40 см)		+
Косинка медична перев'язувальна для іммобілізації кінцівок		+
<i>Інші медичні вироби</i>		
Рукавички медичні оглядові нітрилові нестерильні	+	+
Засіб для зупинки кровотечі механічний типу «Турнікет»	+	+
Ножиці для розрізання одягу і взуття тупоконечні горизонтально зігнуті	+	+
Жорсткий шийний комірць з регулюванням розміру		+
Назофарингеальні та орофарингеальні повітроводи (повітропроводи, трубки) з лубрикантом (на водній основі)		+
Портативний апарат для штучної вентиляції легень типу «Амбу»		+
Термоковдра на поліетиленовій основі		+
Шина іммобілізаційна гнучка		+
<i>Тара та інше майно</i>		
Маркер водостійкий для нанесення інформації (синього кольору)	+	+
Футляр-підсумок, який розміщується на ремені спорядження	+	+
Армований скотч		+
<i>Супровідна документація</i>		
Перелік вкладень	+	+
Рекомендації щодо застосування вкладень	+	+
Картка постраждалого встановленого зразка (ламінована)	+	+

Таблиця 2

СКЛАД АМ ЗАКОРДОННИХ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ

Країна	Склад	Кількість, од.
Велика Британія	Керівництво з користування Середня пов'язка Велика пов'язка Трикутна пов'язка Пластир Липка велика пов'язка Стерильна волога пов'язка Рукавички медичні нітрилові Захисний екран Ковдра з фольги Протиопікова пов'язка Травматичні ножиці	1 од. 1 од. 1 од. 1 од. 1 од. 1 од. 1 од. 1 од. 1 од. 1 од. 1 од. 1 од.
США	Бойовий турнікет®, чорний CAT® Стиснута марля (4,5 дюйма × 4,1 ярда) Бандаж ETD (Emergency Trauma Dressing) (1×6 дюймів) Оклюзійна пов'язка HyFin® Vent Chest Seal Twin Pack Протиопікова пов'язка Burntec® (4 × 4 дюйми) Тканинні бинти (0,75 дюйма × 3 дюйма) Марлеві подушечки (2 в упаковці) (4 × 4 дюйми) Тактичний ніж NAR® Emergency Survival Blade (56 × 96 дюймів) Трикутна пов'язка (40 × 40 × 56 дюймів) Шина медична іммобілізаційна SAM® Splint II Еластичний бинт (4 дюйми × 5 ярдів) Травматичні ножиці (7,25 дюймів) Полікарбонатний щиток для очей (PES) Мініхірургічна стрічка (2 дюйми) Розчин для промивання очей (4 унції) Кишеньковий ліхтарик Маска для реанімації Нітрилові рукавички Bear Claw 3 pr, великі Осколкові щипці (4,5 дюйми) Перманентний маркер Нейлонова сумка, чорна Керівництво з користування	1 од. 2 од. 1 од. 1 од. 1 од. 25 од. 4 од. 1 од. 2 од. 1 од. 2 од. 1 од. 2 од. 1 од. 1 од. 1 од. 1 од. 1 од. 1 од. 1 од. 1 од. 1 од. 1 од. 1 од.
Німеччина	Вентиляційна плівка в Lifekey Ковдра оливкова/срібляста 160 × 210 см Джгут CAT Gen 7 чорний Рукавички Sand Bear розмір L Ножиці Tasc Shears Z-подібна марля QuikClot Коричневий лейкопластир шириною 2,5 см Трикутна пов'язка Бинт Olaes 10 см Пов'язка для невідкладної допомоги 15 см Фіксатор рани (аварійний упор) 15 см	1 од. 1 од. 1 од. 1 пара 1 од. 1 од. 1 од. 1 од. 1 од. 1 од. 1 од. 1 од. 1 од.

мініхірургічна стрічка, розчин для промивання очей, кишеньковий ліхтарик, маска для реанімації, нітрилові травматичні рукавички, осколкові щипці, маркер.

Порівняльний аналіз складу АМ індивідуального поліцейського різних країн наведено в табл. 3.

Порівняння складу АМ Великої Британії, Німеччини та США свідчить про значні

відмінності. Так, АМ поліцейських Великої Британії налічує незначну кількість медичних виробів, а саме: пов'язки різних розмірів, захисний екран, ножиці, нітрилові рукавички, ковдри з фольги. На відміну від АМ поліцейських Великої Британії, АМ поліцейських США містить бойовий турнікет, бандаж, марлю, тактичний ніж, маску для реанімації, щипці, маркер.

Таблиця 3

ПОРІВНЯННЯ АПТЕЧОК МЕДИЧНИХ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ РІЗНИХ КРАЇН

Склад АМ	АМ			
	США	Велика Британія	Німеччина	Україна
Керівництво з користування	+	+		+
Перелік вкладень				+
Картка постраждалого (ламінована)				+
Середня пов'язка		+		
Велика пов'язка		+		
Трикутна пов'язка	+	+	+	
Лейкопластир		+	+	+
Липка велика пов'язка		+		
Стерильна волога пов'язка		+		
Пакет перев'язувальний індивідуальний стерильний			+	+
Рукавички медичні нітрилові	+	+	+	+
Захисний екран	+	+		
Ковдра з фольги		+	+	
Протиопікова пов'язка	+	+		
Травматичні ножиці	+	+	+	+
Бойовий турнікет	+			+
Бандаж	+		+	+
Оклюзійна пов'язка	+			+
Протиопікова пов'язка	+			
Тканинні бинти	+		+	
Марлеві подушечки	+			
Тактичний ніж	+			
Шина медична	+			
Еластичний бинт	+		+	
Мініхірургічна стрічка	+			
Розчин для промивання очей	+			
Кишеньковий ліхтарик	+			
Маска для реанімації	+			
Плівка з одностороннім клапаном для штучної вентиляції легень на поліетиленовій основі			+	+
Осколкові щипці	+			
Перманентний маркер	+			+

До медичних виробів, якими укомплектовано АМ поліцейських досліджуваних країн, належать рукавички медичні нітрилові, ковдра з фольги, ножиці, лейкопластир, трикутна пов'язка та бандаж.

Основний принцип комплектування АМ для поліцейської – відсутність лікарських засобів, аптечки укомплектовані лише медичними виробами.

На фармацевтичному ринку України представлено чотири типи АМ для поліцейських: тип 1 (АМП1), тип 2 (АМП2), тип 3 (АМП3), тип 4 (АМП4) (рис. 4).

Як видно, відмінністю АМ типу 2 є наявність знеболювальних ЛЗ, які за кодом АТХ належать до групи N02A F02 «Аналгетики. Опіоїди. Похідні морфіану» та застосовуються у разі больового синдрому сильної та середньої інтенсивності.

Їх недоліками є певні протипоказання (підвищена чутливість до налбуфіну гідрохлориду або будь-якого з компонентів, що входять до складу ЛЗ), неможливість застосування у разі пригнічення дихання або вираженого пригнічення центральної нервової системи, підвищеного внутрішньочерепного

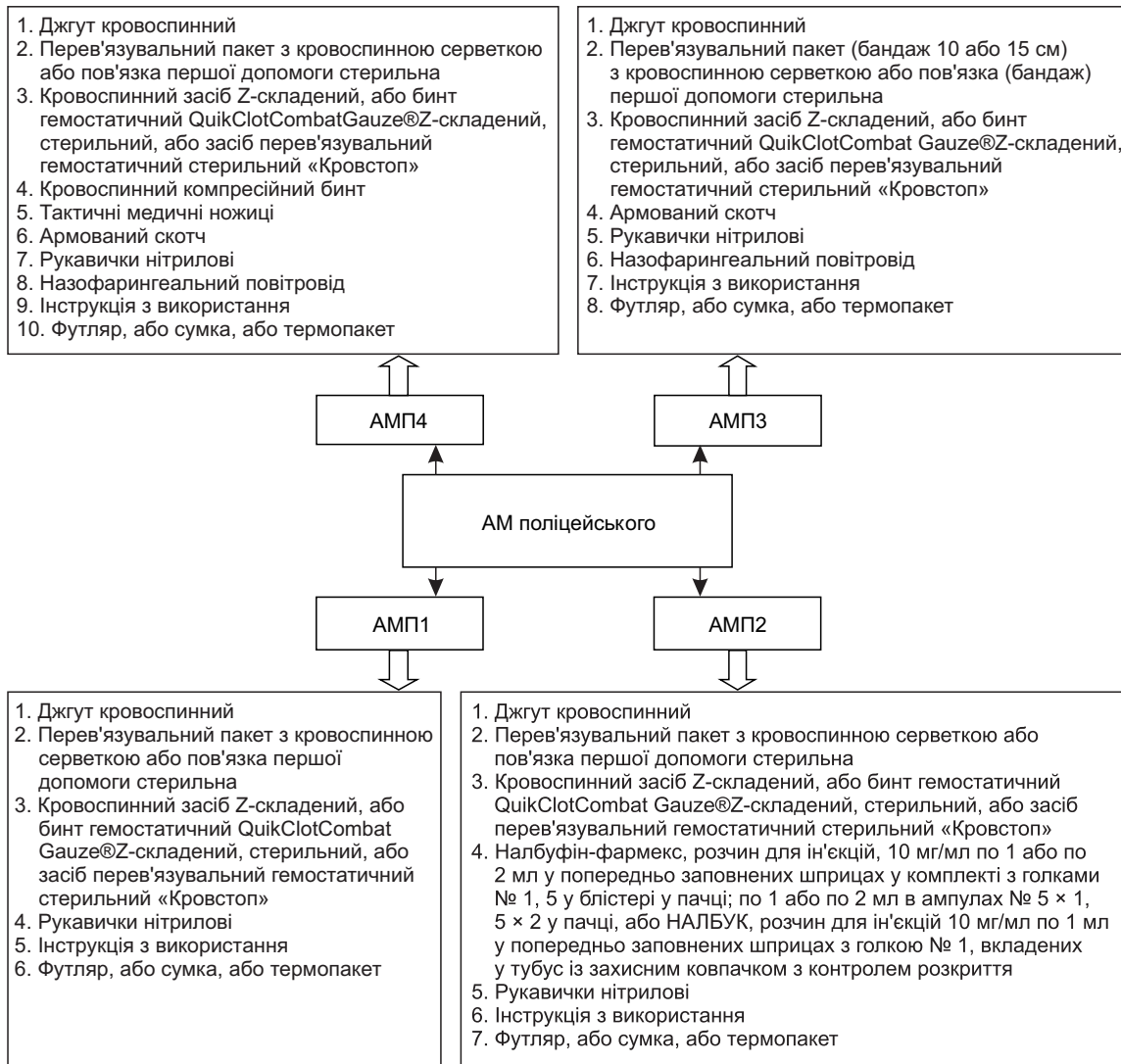

Рис. 4. Склад різних типів АМ, представлених на фармацевтичному ринку України, для поліцейських

тиску, травми голови, гострого алкогольного отруєння тощо. Варто зазначити, що ці препарати не рекомендують для застосування без проведення діагностики. Препарат сумісний з 0,9 % розчином натрію хлориду, 5 % розчином глюкози і розчином Хартмана, які постійно застосовуються для надання ПДД постраждалим у ДТП. Водночас анальгетики групи N02A F02 належать до рецептурних, що ускладнює укомплектування ними вітчизняних АМ для поліцейських. Аптечки типу 3 і 4 укомплектовані назофарингеальним повітроводом (для штучної вентиляції) та армованим скотчем (для заклеювання ушкоджених поверхонь). Перевагою АМ типу 4, відповідно, й недоліком інших аптечок (тип 1, 2, 3), є наявність тактичних медичних ножиць.

На фармацевтичному ринку України АМ поліцейських представлено трьома фірмами ПАТ «АВ-Фарм», ПАТ «АВ-Тек» та «Фарм-Хелпер». Аналіз цін проводився в період з 01.07.2024 р. по 01.12.2024 р. на підставі інформації сайтів зазначених фірм [15-17]. Водночас варто зазначити, що спостерігаються різкі коливання цін на аптечки цих фірм. Так, АМ ПАТ «АВ-Фарм» дешевші, ніж у ПАТ «АВ-Тек»: тип 4 – 27,6 %, тип 3 – 16,9 %, тип 1 – 2,6 % (табл. 4). АМ автомобільна для підрозділів патрульної поліції і АМ індивідуальна поліцейського (наказ МВС України від 20.05.2016 р. № 396) фірми «Фарм-Хелпер» є найдорожчими з представлених на ринку (на 24 і 70 % відповідно).

Отже, необхідність ефективного оснащення учасників надання ПДД є очевидною

Таблиця 4

**АНАЛІЗ ОПТОВО-ВІДПУСКНИХ ЦІН НА АМ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ,
ПРЕДСТАВЛЕНИХ НА ФАРМАЦЕВТИЧНОМУ РИНКУ УКРАЇНИ**

Назва	Ціна, грн			
	АВ-Фарм	АВ-Тек	Фарм-медальянс	Фарм-Хелпер
Аптечка медична поліцейського Тип 4	1650-2013	2247-2569	–	–
Аптечка медична поліцейського Тип 3	1964,52	1965-2296	–	–
Аптечка медична поліцейського Тип 2	2011,16-2250,21	–	–	–
Аптечка медична поліцейського Тип 1	1993,41	1717-2045	–	765-1199
Аптечка медична автомобільна для підрозділів патрульної поліції (наказ МВС України від 20.05.2016 р № 396)	4288,56-4597,79	4732	4732	4508-5333
Аптечка медична індивідуальна поліцейського (наказ МВС України від 20.05.2016 р. № 396)	3235,68	3218	2848-3243	3296-4841

і підтверджується програмами їх підготовки з надання першої допомоги, методиками надання такої допомоги тощо. Виконання цих заходів передбачає удосконалення АМ для надання ПДД на підставі комплексного аналізу всіх аспектів їх застосування, що дозволить дати чітке обґрунтування складу, принципів розробки та використання аптечок.

Висновки. Досліджено динаміку ДТП з постраждалими та загиблими на автошляхах України. Проведене опитування поліцейських дозволило зробити висновок, що АМ для поліцейських потребують удосконалення з урахуванням сучасних вимог і тенденцій стосовно надання ПДД. Вивчено види АМ для підрозділів Національної поліції України та їх склад. Порівняно склад АМ поліцейських різних країн. Аналіз цін на АМ свідчить про певні коливання. Найдорожчі

АМ для підрозділів патрульної поліції і АМ індивідуальна поліцейського у фірми «Фарм-Хелпер». АМ типу 2, 3, 4 ПАТ «АВ-Фарм» є найдоступнішими за ціною, АМ типу 1 – фірми «Фарм-Хелпер».

Перспективи подальших розробок. Використання АМ удосконаленої за науково обґрунтованими принципами разом з іншими заходами зі створення й удосконалення системи надання ПДД посприє підвищенню медичної, економічної і соціальної її ефективності. Це зумовлює необхідність наукового обґрунтування принципів розроблення та подальшого удосконалення АМ для надання ПДД з урахуванням сукупності факторів (медичних, економічних, юридичних та організаційних) та визначенням їх якісного та кількісного наповнення.

Конфлікт інтересів: відсутній.

Перелік використаних джерел інформації

1. Патрульна поліція України : офіційний сайт. URL: <https://patrolpolice.gov.ua/statystyka/>
2. Моторне (транспортне) страхове бюро України : офіційний сайт. URL: <https://mtsbu.ua/>
3. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 25 березня 2021 року «Про Стратегію воєнної безпеки України» : Указ Президента України від 25 березня 2021р. № 121/2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/121/2021#Text>
4. Sahaidak-Nikitiuk R., Gretska A., Demchenko N. Study of medical kits from passenger trains. *ScienceRise: Pharmaceutical Science*. 2019. Vol. 1(17). P. 23-31. <https://doi.org/10.15587/2519-4852.2019.158002>
5. Sahaidak-Nikitiuk R. V., Greska G. A. The study of the contents of first aid kits for rescuers and the SESU workers. *Соціальна фармація в охороні здоров'я*. 2019. Т. 5, № 2. С. 26-35.
6. Цивільний захист : підруч. для студентів вищих навч. закладів IV рівня акредитації / П. В. Олійник та ін. Вінниця : Нова книга, 2013. 328 с.

7. Організація аварійно-рятувальних робіт : підручник / В. Г. Аветисян та ін.. Харків, 2009. URL: <http://repositsc.nuczu.edu.ua/bitstream/123456789/838/1/index%5B1%5D.html>
8. Соціальна та виробнича безпека діяльності : навч. посіб. для здобувачів вищої освіти спец. «Освітні, педагогічні науки» освітньої програми «Педагогіка вищої школи» / А. А. Котвіцька [та ін.]. Харків : НФаУ, 2019. 226 с.
9. World Health Organization. URL: <https://www.who.int/>
10. В мережі опублікували невідповідний вміст медичної аптечки співробітників Департаменту патрульної поліції одного з міст України. (29 червня 2017). URL: <https://surl.li/adespc>
11. В аптечках патрульних немає антидоту на випадки передозування опіоїдами, як вимагає наказ МВС. (08 Квітня 2019) URL: <https://surl.li/fgxxik>
12. Про затвердження норм належності медичного забезпечення для підрозділів Національної поліції України : Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 20.05.2016. № 396. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0796-16#Text>
13. Patrol Vehicle Trauma Kits. URL: <https://www.narescue.com/references-and-publications/tactical-medical-kits/patrol-vehicle-trauma-kits.html>

References

1. Patrolna politsiia Ukrainy. <https://patrolpolice.gov.ua/statystyka/>
2. Motorne (transportne) strakhove biuro Ukrainy. <https://mtsbu.ua/>
3. Ukaz Prezidenta Ukrainy Pro rishennia Rady natsionalnoi bezpeky i oborony Ukrainy vid 25 beznia 2021 roku "Pro Stratehiiu voiennoi bezpeky Ukrainy" No. 121/2021 (2021). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/121/2021#Text>
4. Sahaidak-Nikitiuk, R., Gretska, A., & Demchenko N. (2019). Study of medical kits from passenger trains. *ScienceRise: Pharmaceutical Science*, 1(17), 23-31. <https://doi.org/10.15587/2519-4852.2019.158002>
5. Sahaidak-Nikitiuk, R. V., & Greska, G. A. (2019). The study of the contents of first aid kits for rescuers and the SESU workers. *Sotsialna farmatsiia v okhoroni zdorovia*, 5(2), 26-35.
6. Oliinyk, P. V., Omelchuk, S. T., Chaplyk, V. V., Pelo, I. M., Karpenko, V. V., Oliinyk, S. P., & Humeniuk, V. V. (2013). Tsyvilnyi zakhyst: pidruch. dlia studentiv vyshchych navch. zakladiv IV rivnia akredyatsi. Nova knyha.
7. Avetyasian, V. H., Senchykhin, Yu. M., Kulakov, S. V., Kulish, Yu. O., & Tryhub, V. V. (2009). Orhanizatsiia avariino-riatuvalnykh robot: pidruchnyk. <http://repositsc.nuczu.edu.ua/bitstream/123456789/838/1/index%5B1%5D.html>
8. Kotvitska, A. A., Rozhanskyi, V. A., Hryn, D. V., Yeremenko, N.O., Zhukovina, O. V., Sahaidak-Nikitiuk, R. V., & Hretska, H. A. (2019). Sotsialna ta vyrobnycha bezpeka diialnosti : navch. posib. dlia zdobuvachiv vyshchoi osvity spets. "Osvitni, pedahohichni nauky" osvitnoi prohramy "Pedahohika vyshchoi shkoly". Natsionalnyi farmatsevtichnyi universytet Ukrainy.
9. World Health Organization. <https://www.who.int/>
10. V merezhi opublikuvaly nevidpovidnyi vmist medychnoi aptechky spivrobitnykiv Departamentu patrolnoi politsii odnogo z mist Ukrainy (2017, 29 chervnia). <https://surl.li/adespc>
11. V aptechkakh patrolnykh nemaie antydotu na vypadky peredozuvannia opioidamy, yak vymahaie nakaz MVS. (2019, 08 kvitnia). <https://surl.li/fgxxik>
12. Nakaz Ministerstva vnutrishnikh sprav Ukrainy "Pro zatverdzhennia norm nalezhnosti medychnoho zabezpechennia dlia pidrozdiliv Natsionalnoi politsii Ukrainy" No. 396 (2016). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0796-16#Text>
13. Patrol Vehicle Trauma Kits. <https://www.narescue.com/references-and-publications/tactical-medical-kits/patrol-vehicle-trauma-kits.html>

Відомості про авторів:

Сагайдак-Нікітюк Р. В., доктор фармацевтичних наук, професор, завідувачка кафедри фармацевтичної технології, стандартизації та сертифікації ліків, Інститут підвищення кваліфікації спеціалістів фармації Національного фармацевтичного університету Міністерства охорони здоров'я України (<https://orcid.org/0000-0002-9337-7741>). E-mail: sagaidak_rita@ukr.net

Стібуш П. А., аспірант кафедри фармацевтичної технології, стандартизації та сертифікації ліків, Інститут підвищення кваліфікації спеціалістів фармації Національного фармацевтичного університету Міністерства охорони здоров'я України (<https://orcid.org/0009-0008-9882-2016>). E-mail: shibits12345@gmail.com

Information about authors:

Sahaidak-Nikitiuk R. V., Doctor of Pharmacy (Dr. habil.), professor, head of the Department of Pharmaceutical Technologies, Standardization and Certification of Medicines, Institute for Advanced Training of Pharmacy Specialists of the National University of Pharmacy of the Ministry of Health of Ukraine (<https://orcid.org/0000-0002-9337-7741>). E-mail: sagaidak_rita@ukr.net

Stibush P. A., postgraduate student of the Department of Pharmaceutical Technologies, Standardization and Certification of Medicines, Institute for Advanced Training of Pharmacy Specialists of the National University of Pharmacy of the Ministry of Health of Ukraine (<https://orcid.org/0009-0008-9882-2016>). E-mail: shibits12345@gmail.com

Надійшла до редакції 05.12.2024 р.